

Anne Marie Abrahamson
Jan Storgaard Hove

Selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere

– i skatteretligt og
ansættelsesretligt perspektiv

Anne Marie Abrahamson og Jan Storgaard Hove

Selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere

– i skatteretligt og ansættelsesretligt perspektiv

1. udgave/1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2014

ISBN 978-87-619-3477-2

Omslag: Axel Surland, Ljungbyhed

Sats og tryk: ArcoRounborg A/S

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1

Forord 13

- 1.1 Hvad er formålet med bogen? 13
- 1.2 Baggrunden for en kombineret ansættelsesretlig/ skatteretlig fremstilling 14
- 1.3 Præsentation af bogens forfattere 14

Kapitel 2

Introduktion 15

- 2.1 Introduktion til problemstillingen 15
- 2.2 I hvilke situationer er problemstillingen relevant? 15
 - 2.2.1 Ansættelsesretligt 16
 - 2.2.2 Skatteretligt 17
- 2.3 Terminologi 18
- 2.4 Bogens opbygning 19

Kapitel 3

Afgrænsning af personkreds 22

- 3.1 Selvstændig erhvervsdrivende 22
- 3.2 Ansatte 23
- 3.3 Konsulenter 25
- 3.4 Freelancere 26
- 3.5 Honorarmodtager 27
- 3.6 Vikarforhold 28
- 3.7 Direktører 29
- 3.8 Aktionærer/bestyrelsesmedlemmer 29
- 3.9 Selvstændige ansættelsesforhold 30
- 3.10 Business to business 31
- 3.11 P/S (Partnerselskaber), K/S (Kommanditselskaber) og I/S (Interessentskaber) 31

Indholdsfortegnelse

Kapitel 4

Lovgivning, teori og praksis 33

- 4.1 Set fra et ansættelsesretligt perspektiv 33
 - 4.1.1 Lovgivning 33
 - 4.1.2 Teori 35
 - 4.1.3 Praksis 37
- 4.2 Set fra et skatteretligt perspektiv 39
 - 4.2.1 Begreber, lovgivning og praktisk skattemæssigt 40

Kapitel 5

Oversigt over typiske forskelle mellem selvstændige erhvervsdrivende og ansatte 42

- 5.1 Overordnede bemærkninger om afvejningen 42
- 5.2 Kriterier der taler for et ansættelsesforhold 49
 - 5.2.1 Instruktionsbeføjelser, tilsyn og kontrol 49
 - 5.2.2 Samme hvervgiver 55
 - 5.2.3 Løbende arbejdsydelse 58
 - 5.2.4 Arbejdstid 60
 - 5.2.5 Opsigelsesvarsel 62
 - 5.2.6 Aflønning som almindeligt i tjenesteforhold 63
 - 5.2.7 Periodisk udbetaling af vederlag 67
 - 5.2.8 Hvervgiver afholder udgifter 68
 - 5.2.9 Vederlaget er nettoindkomst for modtageren 70
 - 5.2.10 Hvertageren anses for lønmodtager ved praktisering af visse love 71
- 5.3 Kriterier der taler for selvstændig erhvervsdrivende 74
 - 5.3.1 Ingen instruktionsbeføjelse, tilsyn eller kontrol fra hvervgiverens side 74
 - 5.3.2 Enkeltstående ordreforhold 79
 - 5.3.3 Udførelse af arbejde for andre hvervgivere 80
 - 5.3.4 Selvstændig økonomisk risiko hos hvertageren 83
 - 5.3.5 Ansat personale og mulighed for at antage medhjælp 86
 - 5.3.6 Erlæggelse af vederlag efter regning 89
 - 5.3.7 Indkomst fra en ubestemt kreds af hvervgivere 90
 - 5.3.8 Indkomsten afhænger af eventuelt overskud 91

- 5.3.9 Hvervtageren ejer/lejer anvendte redskaber, maskiner, værktøj 92
- 5.3.10 Hvervtageren leverer materialer 94
- 5.3.11 Hvervtageren har egne lokaler, hvorfra arbejdet helt eller delvist udøves 96
- 5.3.12 Erhvervsudøvelsen kræver autorisation mv. 97
- 5.3.13 Hvervtageren annoncerer, skilte mv. 99
- 5.3.14 Hvervtageren er momsregistreret og fakturerer med moms 99
- 5.3.15 Ansvar for en eventuel ulykke under arbejdets udførelse påhviler hvervtageren 102

Kapitel 6

Gennemgang af retspraksis 104

- 6.1 Sammenfatning vedrørende ansættelsesretlig praksis 104
- 6.2 Gennemgang af ansættelsesretlig praksis 105
- 6.3 Sammenfatning vedrørende skatteretlig praksis 129
- 6.4 Gennemgang af skatteretlig praksis 132
 - 6.4.1 Sælgere, Handelsagenter, Kommissionærer og lign. 132
 - 6.4.2 Assurandører 135
 - 6.4.3 Vognmænd, Chauffører, Bude, Distributører mv. 137
 - 6.4.4 Plejesektor, Rengøring 138
 - 6.4.5 Håndværkere, Teknikere, Arkitekter, Ingeniører 141
 - 6.4.6 It-konsulenter 145
 - 6.4.7 Kunstnere, Forfattere og Journalister, Musikere, Sportsfolk, Discjockeyer 147
 - 6.4.8 Undervisning 151
 - 6.4.9 Fiskere, Lodser 152
 - 6.4.10 Læger mv. 153
 - 6.4.11 Konsulenter 156
 - 6.4.12 Bestyrelseshonorar 159
 - 6.4.13 Andre 160
 - 6.4.14 Særlige afgørelser 162

Indholdsfortegnelse

Kapitel 7

Særlige problemstillinger 165

- 7.1 Drift i selskabsform 165
- 7.2 Direktørselskaber 167
- 7.3 P/S Partnerselskaber, K/S Kommanditselskaber (m.fl.) 168
- 7.4 Arbejde for tidligere arbejdsgiver 171
- 7.5 Honorarmodtagere (herunder også agenthonorarer, forfatterhonorarer og kursushonorarer) 175
- 7.6 Vikarer 176
- 7.7 Distributører/Assurandører 177
- 7.8 Meget løst tilknyttede medarbejdere/seniorordninger 180
- 7.9 Business to Business 180
- 7.10 Handelsagenter 183

Kapitel 8

Skattemæssig behandling 185

- 8.1 Selvstændige – i selskabsregi og i privat regi 185
- 8.2 Ansatte/lønmodtagere 187
- 8.3 Honorarmodtagere 188

Kapitel 9

Momsmæssig behandling 189

- 9.1 Momsmæssig sontring 189
 - 9.1.1 Momsfri virksomhed 189
 - 9.1.2 Momspligtig virksomhed 190

Kapitel 10

Konsekvenser hvis en selvstændig erhvervsdrivende viser sig at være ansat 191

- 10.1 Ansættelsesretlig praksis 191
 - 10.1.1 Indledning 191
 - 10.1.2 Funktionærloven 192
 - 10.1.2.1 Opsigelsesvarsler 193
 - 10.1.2.2 Løn under sygdom 194
 - 10.1.2.3 Beskyttelse mod usaglig opsigelse 195
 - 10.1.2.4 Fratrædelsesgodtgørelse 195

- 10.1.2.5 Gyldighed af konkurrence- og kundeklausuler 196
- 10.1.2.6 Graviditet og barsel 197
- 10.1.2.7 Efterløn 198
- 10.1.3 Ferieloven 199
- 10.1.4 Diskriminationslovene 201
 - 10.1.4.1 Forskelsbehandlingsloven 202
 - 10.1.4.2 Ligebehandlingsloven 203
 - 10.1.4.3 Ligestillingsloven 208
 - 10.1.4.4 Ligelønsloven 209
- 10.1.5 Ansættelsesbevisloven 210
- 10.1.6 Lov om tidsbegrænset ansættelse mv. 212
- 10.1.7 Konkursloven 214
- 10.1.8 Virksomhedsoverdragelsesloven 218
- 10.1.9 Dagpengelovgivning 219
- 10.1.10 Arbejdsskadesikring 221
- 10.1.11 Helbredsoplysningsloven 226
- 10.1.12 Masseafskedigelsesloven 227
- 10.1.13 Jobklausulloven 228
- 10.1.14 Aktieoptionsloven 228
- 10.1.15 Lov om information og høring 229
- 10.1.16 Lov om arbejdstageres opfindelser 230
- 10.1.17 Arbejdstidsdirektivloven 230
- 10.1.18 Erstatningsansvarsloven 231
- 10.1.19 Kollektive overenskomsters anvendelse 233
- 10.2 Skatteretligt 237
 - 10.2.1 Person, der efterfølgende bliver anset for lønmodtager 237
 - 10.2.1.1 Indeholdelses- og oplysningspligt 238
 - 10.2.1.2 Hæftelsesproblematik 238
 - 10.2.1.3 Solidarisk hæftelse 238
 - 10.2.1.4 Forsømmelighed 239
 - 10.2.1.5 Praksis 239
 - 10.2.1.6 Straf 240
 - 10.2.1.7 Sanktioner 241
 - 10.2.1.8 Praksis 241
 - 10.2.2 Selskab, hvor hovedaktionæren bliver anset for lønmodtager (rette indkomstmodtager) 242
- 10.3 Momsmæssigt 243

Indholdsfortegnelse

Kapitel 11

Håndtering af forhold i strid med reglerne 244

- 11.1 Ansættelsesretligt 244
 - 11.1.1 Før tvisten opstår 244
 - 11.1.2 Efter tvisten opstår 253
 - 11.1.3 Forældelse 255
- 11.2 Skatteretligt 256
 - 11.2.1 Samme indkomstår 258
 - 11.2.1.1 Efter udløb af indkomståret, men inden ordinær årsopgørelse 258
 - 11.2.1.2 Krav opgjort i senere år 259
 - 11.2.2 Skattemæssig korrektion, hvis reelle indkomstmottager er aktionæren og ikke selskabet 259
 - 11.2.2.1 Indeværende indkomstår 259
 - 11.2.2.2 Efterfølgende korrektioner 260
 - 11.2.3 Hvornår kan der korrigeres? 260
 - 11.2.4 Foretagelse af korrektionen 260
 - 11.2.5 Skatteretlig omgørelse (hovedpunkter) 261
 - 11.2.6 Momsmæssig korrektion 261

Kapitel 12

Specielle emner 262

- 12.1 26 % beskattningen – forskerordningen (kildeskattelovens § 48E) 262
- 12.2 Arbejdsudleje 262

Kapitel 13

Bindende svar 264

- 13.1 Hvad er det, og hvad kan man bruge det til? 264
 - 13.1.1 Hvad koster det? 264
 - 13.1.2 Hvordan gør man? 265

Bilag 1

- Bilag 1.1 Afgørelser opdelt efter lønmodtager og erhverv 266
- Bilag 1.2 Afgørelser opdelt efter instans 271

Bilag 2

Uddrag af Cirkulære 1994-07-04 nr. 129 om ersonskatteloven 274

Indholdsfortegnelse 274

Indledende bemærkninger 275

Bilag 3

Modelkontrakt for selvstændige erhvervsdrivende 295

Domsregister 307

Stikordsregister 310

Domsregister

- TfS 1996, 449 HD 78, 85, 90, 95, 97, 102
TfS 1996, 449 HRD 131, 132
TfS 1997, 473 HD 60, 66, 70, 101
TfS 1997, 473 HRD 141, 157
TfS 1997, 541 LSR 150
TfS 1997, 562, LSR 150
TfS 1997, 922 LSR 154
TfS 1998, 70 HD 85, 88, 132, 139
TfS 1998, 485 HD 132
TfS 1998, 485 HR 162
TfS 1998, 489 146, 152
TfS 1999, 377 62
TfS 1999, 377 HD 54, 80
TfS 1999, 377 HD, hvor 92
TfS 1999, 377 HRD 147
TfS 1999, 391 LSR 149
TfS 2000, 510 LSR 146
TfS 2000, 528 LSR 149, 152
TfS 2000, 715 HD 59, 66, 70
TfS 2000, 715 HD 58
TfS 2000, 715 HRD 145, 151
TfS 2001, 131 157
TfS 2001, 932 147
TfS 2002, 519 HD 54, 66, 70
TfS 2002, 519 HR 157
TfS 2006, 731 157
TfS 2007, 250 139
TfS 2007, 755 156, 167, 175
TfS 2008, 1132 141
TfS 2008, 1134 148
TfS 2010, 196 160
TfS 2010, 201 BR 98, 153
TfS 2011, 706 137
TfS 2011, 865 159
tidligere ansat 166
tidligere arbejdsgiver 171
tidsbegrænset 173
tidsbegrænset ansættelseskontrakt 251
tilsyn 49
timehonorering 251
timeløn 63
timelønskontrakt 173
tipsforhandler 51, 63, 64, 67, 78, 83, 87
TPA Reklame 115
TPA Reklame ApS 220
transportudgifter 95
Tupperware dommen 132
Tupperware-dommen 40, 78, 85, 90, 102, 131, 184
Typograf 115
typograf 52, 57, 61, 65, 67, 73, 76, 82, 87, 89, 96, 100, 216
U1920.529H 87, 93, 102, 223
U1951.879SHD 49, 55, 74, 80, 105, 215
U1952.550H 225
U1954.914/2S 49, 60, 74, 106, 193
U1960.880 106, 198
U1960.880Ø 184
U1960.880Ø 50, 55, 74, 80, 90
U1961.673 55, 64, 81, 87, 94, 107, 108
U1961.703S 50, 55, 60, 64, 68, 70, 75, 81, 89, 99, 108, 194
U1967.687 108
U1967.687S 50, 64, 68, 70, 72, 75, 83, 87, 89, 91, 102, 200, 215
U1971.731S 50, 56, 60, 64, 68, 70, 75, 79, 81, 89, 91, 109, 194, 198, 199
U1971.801H 50, 56, 64, 75, 81, 87, 93, 94, 110, 200
U1974.1070Ø 51, 63, 64, 67, 72, 78, 83, 87, 96, 98, 111, 200
U1976.940S 51, 56, 61, 64, 68, 71, 72, 75, 81, 96, 112, 184, 193
U1977.444H 51, 56, 61, 65, 76, 81, 83, 113, 184, 194, 200
U1977.885V 255
U1978.958S 52, 56, 61, 69, 76, 82, 114, 184, 215
U1979.599S 26
U1979.613S 52, 57, 61, 65, 67, 73,

- 76, 82, 87, 89, 96, 100, 115, 216
 U1979.613 SH 170
 U1981.159Ø 133, 184
 U1984.841V 115, 145, 220
 U1985.629S 26
 U1986.318 255
 U1986.744S 52, 57, 59, 61, 63, 65,
 73, 77, 79, 82, 84, 93, 95, 96,
 100, 115, 195, 220
 U1987.337H 255
 U1991.786/2Ø 52, 57, 65, 69, 73,
 77, 84, 87, 90, 93, 96, 100, 116,
 201, 221
 U1991.786Ø 17
 U1992.440Ø 255
 U1994.571V 53, 77, 117, 218
 U1996.287H 184
 U1996.946 SH 181
 U2002.18H 255
 U2002.74/2H 236
 U2002.82H 26, 65, 67, 69, 92, 95,
 119, 151
 U2004.1378V 255
 U2007.1682Ø 255
 U2008.B295 255
 U2011.805H 210
 ubestemt kreds af hvervgivere 90
 udbytte 187
 udenlandske ansatte 239
 udgifter 68
 udlæg 105
 udlændinge 142
 Udstationeringsloven 35
 udstationeringslovens 17
 ugeløn 63
 ulykke 102
 ulykkesforsikring 72, 102, 109
 Unddragelse af skat 240
 underentreprenør 145
 underviser 149, 152
 Undervisning 151
 undervisning 175
 usaglig opsigelse 253
 vagtlægeordning 155
 Vagtlæger 155
 Valhalla Log Homes ApS 121
 vaskeri 52, 65, 73, 84, 87, 90, 96,
 100
 vaskeriet 57
 vederlag efter regning 89
 Vestre Landsrets dom af 24. oktober
 2011 100, 124, 173, 197
 Vestre Landsrets dom af 27. septem-
 ber 2006 226
 videofilm 79, 92, 118, 216
 Vikarer 176
 Vikarforhold 28
 Vikarloven 28
 vikarloven 176
 vinfirma 55, 80, 105, 215
 Virksomhedsordningen 151
 virksomhedsordningen 136, 137,
 148, 159
 Virksomhedsoverdragelsesloven 34,
 218
 Virksomhedsskatteordningen 186
 virksomhedsskatteordningen 260
 visitering 155
 visitkort 95, 104, 126
 VLD 4/11 2008 135
 VLD 4/11 2008 53, 66, 77, 82, 97,
 100, 121, 212
 VLD 19/04-1994 88
 Vognmænd 137
 voldgift 254
 vurderingsinspektørs 144
 vurderingsmænd 201
 vægttab 78
 værkstedsleder 166
 værktøj 92
 ydelse fra Statens Kunstfond 163
 ægtefælle 160
 ægtepar 57
 økonomidirektør 58, 156, 167, 175
 Økonomifunktion 66, 70
 økonomifunktion 54

Domsregister

- økonomiske risiko 257
- økonomisk virksomhed 189
- ØLD 10/11-2003 53, 77, 99
- ØLD 15/10-2010 135
- ØLD af 10/11-2003 151
- østeuropæiske håndværkere 143
- Østre Landsrets dom af 9. januar
2013 256
- Østre landsrets dom af 10. november
2003 120, 217
- Østre landsrets dom af 15. oktober
2010 54, 62, 66, 78, 90, 97, 123,
217
- Østre Landsrets dom af 18. decem-
ber 2003 212
- Østre Landsrets dom af 20. januar
1999 201
- Østre Landsrets dom af 23. januar
2006 225
- Åge Haugland dommen 162

